

RECENZIA

Werner Lieber: *Der Mineraliensammler.*

Über den Aufbau von Sammlungen und was man dazu wissen sollte. 5. vydání, 274 stran, 73 obrázků v textu a 40 obrazových tabulek, z toho 16 barevných, plátěná vazba. Ott-Verlag 1971. Thun-München. DM 29,80.

O úspěchu knihy svědčí skutečnost, že vyšla během osmi let již v pátém vydání. Také počet výtisků od prvního vydání neustále stoupal. Zvětšením formátu na 21 × 26 cm bylo umožněno umístit do knihy velké barevné tabulky a pěkné fotografie nerostů. Obsah knihy byl rozšířen o nové poznatky. Úvodní slovo ke knize napsal K. Chudoba.

Knihy je napsaná jasně a srozumitelně, textovou část dokládá autor řadou názorných obrázků. Pojednává o vzniku nerostů a hornin v zemské kůře, o stavbě krystalů a jejich vlastnostech z fyzikálního a chemického hlediska, o sběru nerostů, o zakládání mineralogických sbírek atd. Zabývá se určováním nerostů jednoduchými klasickými metodami, praktickým vybavením laboratoře, fluorescencí, radioaktivitou, konzervací a úpravou vzorků i tím co je třeba vědět při koupi a výměně minerálů. Zaznamenává speciální názvy užívané od středověku německými horníky a vysvětluje čtení důlních map a plánů.

Na 78 stránkách je soupis nejznámějších nalezišť nerostů a tamních minerálních asociací. Jde o význačná naleziště nerostů především v Německu, Rakousku a ve Švýcarsku, ale

i v evropských zemích a v zámoří. Užitečné jsou soupisy veřejných sbírek, muzeí, univerzit a jiných institucí v uvedených třech státech. Záznamy z Československa jsou sporé. Z Čech uvádí autor Ústí nad Labem, Hořenc, Zálezly, Jáchymov, Karlovy Vary, Hazlo, Stříbro a Příbram, ze Slovenska jsou to jen Kremnica a Banská Štiavnica. Řada klasických lokalit chybí a jen z Moravy a ze Slezska uvádím Rožnou, Maršíkov, Dol. Bory, Žulovou a Zlaté Hory.

Chybí mineralogické sbírky na univerzitách ve Vídni a v Salcburku. Potřebné jsou i soupisy geologických ústavů, báňských úřadů a společností z oboru těžby a kamenoprůmyslu. Velmi důležitý je soupis literatury, zejména regionální, kterou potřebují sběratelé nejvíce. Nechybí ani hlavní odborné časopisy. Knihu uzavírají rejstříky (nerostů, nalezišť i věcný) a anglické názvy nerostů. Chyb je poskrovnu (např. minerály obsahující těžké kovy nemusí být vždy rudní) a týkají se většinou jen názvosloví. Stará bolest je neznalost nových místních názvů ve slovanských zemích, v Rumunsku a jinde v Evropě. Stále se setkáváme se starými dnes již zaniklými názvy z dob rakousko-uherské monarchie.

Zájemci z oboru mineralogie, jak začátečníci tak i pokročilí, naleznou v knize vše co potřebují. Kniha je dobře napsaná, doložená pěknými obrázky a hledání v ní usnadňují vhodně volené rejstříky. Lze ji doporučit všem, kdož v mineralogii pracují nebo se o ní zajímají a neměla by chybět v knihovnách.

Tomáš Krutá